

# GÖMÖR-KISHONT

## VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

### Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompá Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

**KOMÁROMY ISTVÁN.**

Kiadó laptulajdonos:

**ID. RÁBELY MIKLÓS.**

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona.  
Egyes szám ára . . . . . 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor térfogata . . . 12 fillér.  
Nyilttér sora . . . . . 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni szíveskedjenek.  
A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

## Halottak napján.

A természet lassu haldoklása évről-évre figyelmeztet bennünket az elmulásra és azért a legméltóbban ebbe az időszakba esik azoknak emléke, a kik a földi pályát bevégezve, közülünk az örökkévalóságba átköltöztek.

Szomorú dolog az elmulás, az átköltözés bizonytalan, ismeretlen helyre, azok közül, a kikkel együtt éltünk, a kiket szerettünk.

Pedig ez a sors mindnyájunkat előbb-utóbb elér és mindnyájunkra nézve kikerülhetetlen. Alávetve látjuk ennek a törvénynek a legnagyobbakat, a legkiválóbbakat; azokat is, a kik a léleknevelés és jóság életét élték itt a földön: azok sorsa is az elmulás, az ismeretlenbe költözés.

Filozófiánk elszörnyed és félrebeszél a nagy bizonytalanság szemléleténél, a mi a halállal minden emberre elkövetkezik. Teljes zavarában vagy nem tudja: mit szóljon? vagy olyan hiábavalóságokat beszél össze-vissza, a melyek első

pillanatra elárulják, hogy csak pózol, hogy csak önmagát akarja elámitani.

Mert azt jól látjuk, hogy a halálban, az elmulásban olyan hatalom nyilvánul, a mely föltétlen hódolatot és teljes alárendelést követel és mindenkivel egyformán érezteti, hogy vele szemben nyomorult féreg.

Ha az emberek többször figyelnének arra a szóra a mi a halál törvényéből szól hozzájuk: sokkal kevesebb figyelmet fordítanának a világi hiúságaira és sokkal jobban megbecsülnék a komoly dolgokat, a melyektől világi életünk értéke függ. Akkor bizonyára eldobnák az értéktelen ágyúgyöngyöket és töredékné a lelki világnak azokat a drága gyöngyeit, a melyeket olyan könnyelműen taposnak a porban, sárban.

Itt a földi élet kapujánál tűnik föl igazán az életnek valódi értéke.

Teljes erővel törtet valaki a világi dicsőség, rang, kitüntetés után, mert jól esik hiúságának, ha az emberek őt nagyobbak nevezik maguknál, ha előbbre eresztik, ha meghajolnak előtte és talán

remegnek tekintete előtt. Így él évekig, minden törekvése csak a pusztá hiúság értéktelen kielégítése a helyett, hogy nagyobb tekintélyt arra használná föl, hogy a tőle függő emberek javát előmozdítsa és azon fáradozzék.

Mulik az idő, év pereg év után, évtizedek mennek egymás után s a hiu egyszer csak azon veszi magát észre, hogy minden világi dicsőségével egy rossz gödörbe kell bebujnia. Ott áll előtte a sirgödör és kényszeríti őt, hogy vesse le minden nagyságát, rangját, hogy tegye a föld porába mindazt, a mit nagynak, értékesnek, küzdésre érdemesnek tartott egész életében.

A másik kincseket gyűjt, földi javakra vágyik, azokhoz tapad az ő egész lelke, azokban talál gyönyörűséget. Gazdag akar lenni, nem azért, hogy sokakkal jót tegyen, sok gyámoltalanon segítsen, hanem csak azért, hogy többje legyen, mint másnak, hogy az övének mondhasson pénzt, aranyat, házakat, földeket. Nem is tudja tán, mit kezdjen velük? Mert ő maga kevésből megél,

kára is, mely idő alatt a szabad kivonulás kedvezményét elintézhették. — Ezen kívül az összes hazai történetekben meg vagyunk említve azon vármegye, melyben Kopaszd fekszik, ha még ehhez azt is hozzá vesszük, hogy hetivására is volt — melyet azonban végelgyengülés miatt be kellett szüntetni — ebből is látható, hogy Kopaszd nem Sikátor és Sikátor nem Kopaszd.

Csak a forgalomból esik ki nagyon; a legutolsó vasuti állomás oly messze van tőle és oly ékes, jó ut vezet oda, hogy jóra való keresztény ember csak a halotti szentségek ájtatos felvétele után meri az odamenést megreszkírozni, miután testamentumát írásbelileg hat tanu előtt elkészíteti. — (T. i. ha van miről testamentálni.)

Ebből megint szemmel látható dolog az, hogy Kopaszdon a kis dolgok is nagy szenzációt szülnék s hamar híre megy mindennek; napokig eldiskurálgatnak azon természeti furcsaságon, ha a tanító ur tyukja olyan piczikét tojik, mint egy galamb, melyet aztán a házon keresztül kell hajtani, nehogy valami veszélyt hozzon

## TÁRCZA.

### Halottak estéjén.

Mily virágos most a temető,  
Mintha a nyár minden virága  
Ráhullt volna, mint egy szemfedő,  
Hogy enyhülést hozzon reája.

Mennyi fénye van most a sírnak  
Feledtetni zord enyészetet;  
Gyöngye szívre balzsamos írának,  
Hogy ne fájjon az örök setét.

Mennyi tört szív nyugszik itt alatt.  
És, óh! mennyi sajnó még fenn itt,  
Kit nem békít még a néma hant  
S kiből régen elveszett a hit.

Hányan várjuk, óh, én Istenem,  
Hogy takarjon itt egy cipruság,  
Kik bolyongunk bús reménytelen,  
Kiknek sirkert az egész világ.

Telek A. Sándor.

## Párbaj Kopaszdon.

Írta: SZÉCSI ISTVÁN.

Kopaszd helység olyan forgalmas góczpont, mint például Sikátor, de míg Sikátornak sem minemű története nincs, addig Kopaszd mint jól megerősített város, II. Andrásig tudja magát leszámraztatni, s még ma is főbenjáró büntetés terhe mellett tilos a községhezát faluházának hívni, mert annak a czime: városháza.

Az az átkozott törvényezikk, mely a mezővárosokat nagyközségnek nevezte el, nem érintette Kopaszdot, mert ők tovább is városnak czimezték magukat, s ami azokban a fránya írásokban nagyközségnek látszottak, azt csak az önkény zsarnokságának tekintették.

De van is miért büszkének lennie e nemes városnak, mivel ő volt azon a „felvidék kulcsa”-nak nevezett várak egyike, mely nélkül ma az egész Európa Mohamedet vallaná prófétájának, mert Kopaszd vára volt az, mely a győztesen előrenyomuló ozman hadsereget háromsor megállította diadalutjában, habár csak egy-két órács-

## Üzlet áthelyezés! Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt vevő közönséget, hogy óra- és ékszer üzletemet

Hj. Rábely Miklós könyv- és papírkereskedése mellé (Deák F. utca 20.) helyeztem át. Nagy raktár zseb-, fali, inga és ébresztő órákban, 14 karátos arany- és ezüst ékszerekben. — Amerikai duble nyaklánczok 10 évi gyári jótállással; óra- és ékszer javítások, **vésések** saját műhelyemben kívánatra **azonnal** is elkészülnek.

Megbízható javító műhely! **VALASZKAY REZSŐ** órás és ékszerész **RIMASZOMBAT.** Pontos kiszolgálás!

másnak nem ad, mástól sajnálja, csak ő gyönyörködik a gazdagságban. Ennek gyűjtésével töltött éveket, évtizedeket: most ott látja egy halomban maga előtt. Azután jön egy pillanat és ő is ott hever tehetetlenül kincsei halmazán, mint Marius Karthago romjain s ott várja őt is a kérlelhetetlen sírgödör, a melybe nem viheti be kincseit és nincs is többé azoknak rá nézve semmi értékük.

A harmadik élvezi a föld gyönyörűségeit. Vagyondát jól tudja használni a saját örömeinek és kedvteléseinek kielégítésére. Elutazik télen oda, a hol tavasz van, nyáron oda, a hol nincs forróság s azután jól él, élvezi, a mit szeme, szája kíván, de másra nem gondol, lelke igényeivel nem törődik. Így élvez, mint egy kiskirály talán ötven-hatvan évig. Akkor azután egy napon ott kell hagynia élvezeteit és egy rossz sírgödör nyilik meg előtte is, a hol az életben maradtak láthatják: milyen hiábavaló volt ennek is az élete!

A halál kérlelhetetlen lábbal letör, letapos mindenkit egyformán. Elviszi a szülőktől kedves gyermekét, elviszi a gyermektől szülőit, szétszakítja az egymást szeretőket sziveit: az egyiket átadja a felbomlásnak, a másikat még tovább is itt engedi élni.

De az embernek mégis bele kell ebbe törődnie, mert a halálban rettentő hatalom örök törvényét kell felismernie, a mely alól nincs kivétel. A halál a természet mechanizmusához tartozik s a kitől származik a természet, annak törvénye a halál is.

Ha földi életünk utjain nem feledjük el soha, hogy az élet végén, az elmulásban, a fölözslásban bizonytalan jövő vár reánk, a melyet kifürkészni nincsen módunkban: akkor a halál törvényét foglalhatjuk saját erkölcsi javaink gyarapítására. Az erkölcsiség, a lelki nemesség,

arra. — Hire megy annak is, ha az ispáné asszony kirántott zsemlyét ad fel podlupkával harmadik fogásnak.

Mindezeknek előrebocsájtása után méltóztassanak elgondolni, micsoda szenzációt kelthetett azon párbaj, melynek leírását tüzttem ki a jelen sorokban.

A jegyző ur egy szép, borus nyári este kijelentette, hogy ha az idő engedi, a jövő héten az egyházi fenyvesben egy zenével, sorsjátékkal, tánccsal, zsvány- és becsületes-pecsenye sütéssel, birkagulyás főzéssel, dalolással stb.-vel egybekötött kirándulást fog a helyi intelligencia rendezni.

Ezen kijelentést a kaszinóban tette, a többi urak előtt, melynek az volt az eredménye, hogy előlegül a szépnek ígérkező mulatságra, úgy reggelig, poharak mellett, meg is beszéltek az egész programját, belevéve abba még a tüzi-játékot is.

Főrendezőül Csári Ödön haszonbérlettel közfelkiáltással kinevezve, míg a zsvány- és gulyásfélék elkészítése két személyre, úgy mint: Terhes Gedeon jegyző urra és Lepke Gábor tanító urra, lett vala bizva, mint ehhez értő szakemberekre. Igaz ugyan, hogy egy korpusban igen erősen különböztek egymástól, amennyiben az egyik, a jegyző ur, oly nagy terjedelemnek örvendett, hogy egy tuczat Lepkét lehetett volna becses porhüvelyéből alkotni, ha az gyurható anyagból állott volna.

No, de térjünk a dologra, melyben elmondatik a kirándulás lefolyása és az abból keletkezett affér története.

Földértült a várva-várt nap; nagy nap volt ez! Sok ártatlan állat hagyta itt erőszakos halállal ezen árnyékvilágot, hogy felváltsa ezt egy nyugodtabb léttel, vagy nem léttel.

a jóság, az erény látszik még a sírgödör homályában is el nem halványuló fénynek, örökkévaló értéknek, a mely túléli a testi ember elmulását és az embert magasabb, szellemi kapcsolatokba emeli a sejtelmesbe, a rejtelmesbe, a hit világába.

Hogy pedig a hit világa valóság, a mellett bizonyít erkölcsi életünk minden mozzanata, a mely minden gyökérszállal egy bele van nőve a sírontuli élet talajába, hogy onnan leszakítva elhervadna és reménytelenség sivatagává lenne az egész emberi élet, hiúsággá minden törekvés, haszontalansággá minden lelki nemesség.

A melyik talajon ilyen virágok nőnek, az a talaj kell, hogy igaz valóság legyen és valóság legyen az is, hogy a nemtelenül elvetett test átszellemülve föl-támadjon.

Ma, az energiákról szóló tudás korában, a mikor tudjuk, hogy a tehetetlen, rest anyag magától nem tudja nyugvó állapotát mozgássá változtatni, sem mozgását abbahagyni: most tudjuk, hogy az egész természet mechanizmusát alig kifürkészhető, rejtett, titkos erők mozgatják lassan, de biztosan egy általános cél szolgálatában, a mikor sejteni kezdjük, hogy a transzcendentális nagy célok és igazságok elérésére egy nap annyi, mint ezer esztendő és ezer esztendő annyi, mint egy nap; mert azok nem térben és időben, hanem az örökkévalóságban folynak le és vég nélkül tartanak: ma nem látszik lehetlenségnek a lélek sírontuli élete, a mint a vad és durva anyagelviség korában lehetlenségnek hirdették.

Sőt ma tudományos alapon sejtjük és némi joggal hirdetjük, hogy az az energia, a mi a testet éltette, a mi a lélek egész szellemi munkáját öntudatosan végezte: ez az öntudatos energia, a mely nincs benne az eltemetett holttestekben,

A történeti hűség kedvéért kénytelen vagyok itt egy kissé kitérni és a kirándulásra való előkészületeket elmondani:

1. A főrendező Csári Ödön ur az összes cselédségét kivezényelte már három nappal a kirándulás előtt azon helyre, hol az megesendő lészen és miután mindent szépen elrendezett, jó-fajta sárga földdel meghányatta a táncz helyét, azután felhuzatta az előre kihozott gramofont és ráparancsolt minden épkézláb cselédjére, hogy tánczoljanak, ezek kénytelen-kelletlen hozzá is fogtak és járták a nóta után; baj csupán a Jóska majorossal volt, aki süket lévén az istenadta, nem hallván az élvezetes zenét, akkor járta a frissét, mikor lassut kellett volna.

2. Terhes Gedeon jegyző ur szétküldötte a két kisbíró, hogy, ha a föld alól is, de neki kerítsenek egy eleven foldozó tót, hogy a lyukas bográcsot beföldje, melyben a gulyás lészen készítenő. — Szerencsére mind a két kisbíró talált foldozó tót, egyik a harmadik, másik a negyedik faluban s ezek azután ékes veszekedést cselekedtek meg azért, hogy melyik legyen a foldozásban az első; — össze is foldozták úgy, hogy abból ugyan ki nem szalad a gulyás.

3. Lepke Gábor tanító ur a malaczbandát tanította az egész héten, de nem otthon, hanem kint a természet lágy öln, hogy senki ne hallja, az erdő mélyében, s ha valamelyik fekete legény rossz hangot fogott, az előre elkészített mogyorófa vessző még csunyább hangot csalt ki, nem is annyira a hegedüből, mint inkább a kezelőjéből.

4. A hölgyek a patikárusék lakásán gyakorolták magukat, hogy miképpen kell illedelmesen és klasszikusan elajulni, ha esetleg a kiránduláson majd gyík szalad feléjük. A ta-

nem vészelt el, hanem megmaradt és valahol, ránk nézve ismeretlen helyen, átalakulva ismeretlen, titkos életet él. Mert az energiának nem lehet elpusztulnia még a legközönségesebb testben sem, hát hogyan pusztulhatna el az emberi lélek öntudatos, értelmes energiája?

És ma, a Röntgen-sugarak és a rádium titokzatos tudásának kikezdő korában, a mikor sejtjük, hogy az elemek is csak örök átalakulásban levő anyagnak parányai és sejtjük, hogy az energia a nemtelen fémből is nemeset készíthet: ma nem látszik lehetlenségnek az a hit, hogy a lélek öntudatos energiája felsőbb hatalom rendelésével átszellemíti és föl-támasztja a testet is egykor! ●

## Széljegyzetek.

Eg a föld alattunk, ágyuszó moraja dörmög messziről, a levegő telve van feszültséggel, — talán háború lesz. Ugy lehet, már holnapután a fülünkbe harsonázzák a Radetzky-marsot és bele kell bujni az „angyalbőr“-be, amelyik most annál is inkább angyalbőr, mert könnyen angyalt csinálnak a viselőjéből. Ugy lehet, hogy egy hét múlva már valami piszkos és büzös vasuti teherkocsiban daloljuk negyvenedmagunkkal, hogy „fújja a szél, fújja, hazafelé fújja“ és koczogunk lassan vagy gyorsan, vidáman vagy szomorúan muszkát vagy ráczot spékeln, avagy általuk felspékeldni.

Hát jól van. Háború van, elmegyünk és vagy hazajövünk még vagy sem. Ezzel meg kell barátkozni. De hiába látom én a modern hadviselés gyorsaságát, ezer fortélyát, tökéletességét, hiába ismerem el a vezérkar képzettségét és a csapatok harcokésztségét, nem tudom megállni, hogy a legmélyebb tisztelettel meg ne kérdezzem: hová tették a háború poézisét? Hová lett az a mithikus ragyogása a hadat indításnak, a melyik ha mást nem is tett volna, de a hadak szellemét és harcvágyát a végletekig fokozta? Pedig tett mást is! Az adóssal elfeledtette, hogy már nincs több pénzforrás, a hitelezővel elfeledtette, hogy elhedegülte szent Háború a pénzét és elfeledtette minden emberrel, hogy most nem győzelem és diadal jön rögtön, hanem inség, pusztítás, menekülés és éhhalál.

nitójuk a doktorné volt, aki nevelőnő korában egy eleven királyi tanácsos feleségét látta elajulni. — Haladtak is szépen ezen nemes igyekezetükkel, de azért valamennyien tultott a jegyzőné, ki egészen a tőkély nivójára emelte ezen tudományt, a bérlőné is bizonynyára elismerésre méltónak volt mondható, csak egy hibája volt, hogy az elajulás alkalmával a feje mindig nagyot koppant a padozaton és hogy a ruházatát mindig elajulása bekövetkezése után igazgatta el. — No! de majd beletanulnak.

Nos! ilyen előkészületek után mindenki egy fényesen sikerülendő kirándulásról álmodozott az azt megelőző éjjelen.

Lássuk most a lefolyását.

Terhes jegyző ur alig hogy pittymallott, már kint volt comendirozni a különféle dolgok elhelyezését s úgy hét óra tájban hozzáfogott a reggelinek szánt csirke gulyás elkészítéséhez, mely fél kilencz órakor már inyesiklandó minőségben fel is volt tálalva a Nyakragyótt zsidótól kölesönzött és felbokrétázott hosszú koresmasztafokra, várván az érkezendő vendégsereget.

Legelsőnek a gabócsi pap érkezett meg családostól, de még mennyire családostól, már sok családost emberrel láttam, de ennyire családost még soha; éppen egy hosszú szekérral voltak.

A hosszú, nyári szekéren két ülés volt, az egyik a kocsai elején, a másik a hátulján s ezen két ülés annyira volt egymástól, mint II. Endre azon bizonyos Makó nevű katonája Jeruzsálem-től, a ki a jó fajta dalmát bortól megittasodván, Spalatót tisztelte az ur Jézus születéshelyeként. Az első ülésen ülők csak telephonite értekezhetek volna a második ülésen lévőkkel, ha nem lettek volna olyan sűrűn a közbeeső állomások a kocsis-derék tenekén elhelyezve. —

Odalent a Balkánon valahogy jobban csinálják. Ott megértik, hogy a kultúra egy néhány évszázad alatt nem tudja teljesen átjárni az embert és a felszín alól kitörnek az ősi indulatok. Ott megértették, hogy egy paragrafusokba szedett általános mozgósítási plakátnál, amelyek fenyegetődzik, százszor jobban mozgósít egy nemzeti dal, vagy egy lángoló proklamáció, ez a modern véres kard, amelyik nem ígér büntetést, de lelkesít és tüzel. A török államférfiak európai értelemben véve is képzettek, mégis, a kisázsiai népeknek nem beszélnek területpolitikáról, hanem elküldenek nekik egy zöld selyem zászlót, amelyik mellé jelszóul két kis szó megy: szent háború. És az anatóliai legényt, bár tudja, hogy alkotmányuk van, nem a nehezen kitervelt mozgósítási parancs hozza el, hanem igenis, a fanatizmus. A művelt és európai színvonalon álló bolgárok pedig utolsó ütőkártyaként keresztes háborút emlegetnek, tiszta elismeréssel annak, hogy a lelkek fenekén négy-öt száz éves indulatok és kábult keserőségek és rajongások alszanak.

Minálunk valahogy elrontották a dolgot. Mert mi lett a Balassi Bálint verséből: „Vitézek, mi lehet a széles föld felett, szebb dolog a végeknél?” Az lett, hogy ma így szól a nóta: „Édesanyám kiállott a kapuba, sirva nézi, hogy a fia katona.” Meg aztán: „Inkább leszek betyár a pusztába, mégsem leszek császár katonája.” Azt hiszem az a hiba, hogy nagyon szürkév, hétköznapivá tették a „vitézi életet” és a háborút. A magyar ember pedig csak az ünnep-lős ruháját tiszteli meg azzal, hogy verekszik benne, mert hogy a köznapi gunyához sehogyszem vág a virtus.

\*

Vettük a következő levelet:

*Kedves Szerkesztő Ur!*

Én egy huszonkét éves magánhivatalnok vagyok ezerhatszáz korona évi fizetéssel és zsebemben egy irással az önkénytesi évem elhalasztásáról. Aggódva olvasom nap-nap mellett az újságot, mert nagyon félős, hogy háború talál lenni és akkor huszonnégy óra alatt engem is visznek valamerre a határra. Már pedig nekem egy csomó kérdésem és skrupulusom van erre a háborúra nézve.

Először is kérem, én teljesen hive vagyok a hágai békekonferenciának. Verekedni csak egyszer akartam életemben, de akkor megsaj-

náltam az ellenfeletem. Egyébkor pedig mindig én kaptam ki. Hát mit nyer énvelem a hadsereg? Én csak nem emelem a harci kedvet, hiszen lelkemből irtózom a háborútól. És ezt nem szégyenlem, mert tudom, hogy sokan vagyunk ilyenek, csak kevesen merjük bevallani!

Olvastatok is néha és elolvastam — kétszer is — Tolsztojnak a „Háboru és béke” című regényét. Szinte a vérembe ment át az az állítás, a mit ő ott minden oldalon a fülébe muzsikál az embernek, hogy az ütközetet nem a hadvezér és a haditudomány nyeri, hanem az az erkölcsi fölény, amelyiket a győzelemre praedestinált hadsereg érez a másik felett. Igaz, hogy ez a teoria nála csupán Napoleon hadvezérei nimbuszának a megtépésére készült, de egyébként is teljesen elfogadható. Én el is fogadtam. De most már hiába mesélik nekem, hogy Hohenheimi Radnilovics Boleszlav gyalogsági tábornok Európa legkiválóbb stratégája és hogy Krepecz alezredes úgy tud meneteltetni mint egy kisisten, mondóm zenélhetnek nekem mikor látom, hogy minden fiúnak lóg a nyelve a fáradságtól és hogy mindentéle szellem van itt, csak győzelmet reméltető erkölcsi erő nincs!... Pedig ugye, ha mi nem verekszünk, akkor adieu stratégia és ütközettechnika! Azt hiszem igazam van.

Ugy pusztá kedvtelésből anatómiát is tanulgattam. És mikor előre gondolok egy háborubeli kézi tusára, önkénytelenül is megborzongok. A szuronydöfés feltétlenül vagy a mellemet vagy a hasamat éri, mint a testem legszelebb felületeit. Ha hasbaszurnak, feltétlen meghalok — a bélvádadék inficiálásától — ha mellbeszurnak esetleg még rosszabbul járok, mert nyomorék maradok egész életemre egy lyukkal és örökös izzadmányokkal a tüdőmön. Ugyanez lesz a sorsa annak, a kít az én szuronyom ér. És bizony nem tudom, hogy mikor ez eszembe jut — pedig holtbiztosan eszembe fog jutni — nem áll-e meg a döfésre emelt szuronyos puská a kezemben? És hányan leszünk így? Ugy hiszen, hogy kulturembernek nem való a háboru, mert az barbárság és állatiasság. Ezt katonákra nézve is állom és állítom.

Szeretem az újságból a külpolitikai cikkek-ből kiszemelgetni a diplomácia munkájára vonatkozó híreket. Különösen érdekel, hogy mit csinálnak és mit beszélnek most, háboru idején a nagyhatalmak? Azt látom, hogy minden állam diplomatája a jövőben történő területi kialaku-

mely ott párolgott előttük az asztalon s bizony mire felért a gurigázó pár, akkorra már csak romjait találták a csirkés reggelinek, mivel a nagy csomó pap csemete édes atyjok vezetése mellett mind bekebelezték a jóízű reggelit.

Csutorás papa éppen az utolsó csirkeczomb eltüntetésével foglalkozott, mikor a két guruló alak sötétben megjelent és csak annyit kérdezett a fogai között tőlük:

Hol jártok Milka és Gedeon?

Ezek nem felelhettek, mert abban a pillanatban lövések zaja hallatszott s a vendégek nagy „éljen” kiáltással vonultak a kirándulás színhelyére valamennyien.

Terhes jegyző ur a mint felfedezte a csirkegulyás tönkrementét, majdnem hasra vágódott s csak azután tért magához, hogy okosabban gondolkozzék.

Még boldogult gyermekkorában tanulta a bibliából, Jákob anyjának, Rebekának azon csalafinta államesinjét, mellyel Jákob számára biztosította az atyai áldást és velejárá egyéb jókat, le vala pedig ez írva így: „... hamar leült két növendék kecskét, elkészíté azt vadállat módra, stb.”

Igy tett tehát a jegyző ur is, hozzákezdett az új reggeli megépítéshez.

Midőn az ujonnan érkezettek megtudták,

lásról azt mondja, hogy a nagyhatalmak feltétlen fentartják a Balkánon a status quot. Szóval Montenegró nem kap tengert, Görögország nem kap Krétát, Szerbia nem kap Ószerbiát, Bulgária nem kap Macedóniát, Törökország is nem kap semmit, marad minden a régiiben. És — tessék vigyázni! — most jön a legnehezebb kérdés. Miért háboruskodnak akkor! És miért kell esetleg a mi bőrünket is vásárra vinni? Mikor semmi sem lesz másként! Miért? Miért??

Erre tessék kedves Szerkesztő Ur! postafordultával felelni, mert addig aludni sem tudok, csak járok, mint egy eleven kérdőjel.

Tisztelő hive: X. Y.

## Vármegyei rendkívüli közgyűlés.

Gömör-Kishontvármegye törvényhatósága f. hó 25 én *Bornemisza László* főispán elnöklésével, a törvényhatósági bizottsági tagok csekély érdeklődése mellett rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya volt a tisztviselők szolgálati pótlékának megállapítása és fizetési osztályban való előléptetése.

*Bornemisza László* elnök főispán szívélyes és meleg üdvözlő szavakkal nyitotta meg a közgyűlést, mire *Lukács Géza* alispán jelentette a közgyűlésnek, hogy a fogházból megszökött s hir szerint *Betlér* környékén tartózkodó 15 évi fegyházra ítélt fogoly: *Asztalos János* elfogatása érdekében a közigazgatási hatóság útjában is lépéseket tett.

Ezután tárgyalatott az 1912. évi — a tisztviselők fizetésének rendezésére vonatkozó — törvény azon intézkedése, mellyel megadja a törvény a törvényhatóságnak azt a jogot, hogy a szolgálati pótlékok megállapítására és a fizetési osztályban való előléptetésre vonatkozólag saját hatáskörében intézkedjék, illetve a miniszteriumhoz tegyen előterjesztést.

Az ügy előadója: dr. *Sóldos Béla* tb. főjegyző ismertette az állandó választmány erre vonatkozó javaslatát, melyet a köz-

hogy a reggeli illetéktelen helyre jutott, igen vegyes érzelmekkel fogadták.

Lepke tanító ur is igen haragudott, őt az bántotta legjobban, hogy még meg is éljenezték a gulyás pusztitókat. Csak a cigányok nem haragudtak, bölesen tudván, hogy abba ugyse füllött volna az ő foguk.

Nem baj! több is veszett Mohácsnál.

Most általános esőkolódzás az asszony nép részéről a papnéval, a ki olyan kardinálisokat czuppantott, hogy a bérlő mindig oda nézett, azt vélvén, hogy már a sörösüvegekből huzogatják ki a dugókat.

Ezalatt *Terhes Gedeon* jegyző ur olyan igyekezettel volt a reggeli készítése körül, hogy csak úgy szakadt róla az izzadság, végül a tanító ur egy konyharuhával a nagybögöst oda állította a verejtéket letörölgetni.

Mig a reggeli elkészül, az asszony nép elment virágot szedni, a patikus pedig huzatta magának a szebbnél-szebb nótákat.

Csári bérlő ur nem várhatván sorjára, neki állt a sörnek, nemes példáját többen is követvén, a hangulat igen emelkedett lett csakhamar.

A patikáros ur azt parancsolta a cigány-nak, hogy huzza el neki a „Darumadarat”, és a cigány bele is kezdett a „Magasan repül a daru” című régi szép nótába, de vesztére, mert

**Megérkeztek az új őszi és téli kosztüm-kelmék óriási nagy választékban. Fehérnemű kelengye, vászon és asztalneműek.**

Kivánatra mintagyűjteményt készséggel küldünk, esetleg meghívásra utazónk által bemutatjuk.

**ROSENBERG GYULA és TESTVÉRE ruhakelme és kelengye nagy árúháza MISKOLCZ.**

gyűlés magáévá tett, és elhatározta, hogy a beérkezett 11 kérvényben kifejezett és indokolt kérelemnek helyt adva:

1. Szakall Vincze árvaszéki elnöknek,
2. Kubinyi Ferencz vármegyei tiszti főügyésznek,
3. Kuna Aurél járási főszolgabírónak.
4. Remenyik Aladár és
5. Porubszky Imre tiszteletbeli járási főszolgabírónak szolgálati pótlékot szaboz meg, továbbá:

1. Máriássy László árvaszéki ülnök — helyettes elnököt,
2. Szeleczky Árpád árvaszéki ülnököt,
3. Osváth Dániel,
4. Tomory Géza és
5. Nagy Elemér járási főszolgabírót a VII. fizetési osztályba, végül
6. Dr. Baksay Dezső megyei tiszti alügyészt a VIII. fizetési osztályba lépteti elő.

Főispán ezután jelezte, hogy a november hó 14—15-iki rendes közgyűlést megelőzőleg két állandó választmányi ülés fog tartatni, egyik a jövő évi költségvetés, másikon a többi tárgyak fogják képezni az elintézés tárgyát.

Indítvány bejelentve nem lévén, a főispán megköszönve az érdeklődést, a közgyűlést a jelen voltak éljenzése között berekesztette.

### Errata corrige.

Ha e lap hasábjain fenti czim alatt megjelent s a ref. toronygömbbe elhelyezett Emlékíratra vonatkozó helyreigazításaimban tévedtem volna, lenne annyi erkölcsi erőm, hogy azt itt, a nyilvánosság előtt beismerjem, tévedésemet jóvátegyem, mert hiszen tévedni emberi dolog. Azonban Czinke István lelkészársamnak az én helyreigazító soraimra adott helyreigazítása után sem vagyok abban a helyzetben, hogy azt megtegyem, mert az ő helyreigazítása az én állításaimat csak megerősíti.

1. Azt állítottam, hogy nem a „katholikusok“ által vétetett el a ref. templom. Ezt Czinke

olyan nyaklevest kapott, hogy az É és G hurja elpattant. Ugyanis a patikárus ur nem ezt a darumadarat akarta, hanem a másikat: „Darumádár fönt az égen...“, s mivel a more összevetésztette a darumadarakat, azért kapta ezt a kardinális pofont.

Az incidens után a kontrás odasug a primásnak:

— Vigyázz, mert estig pecsenyévé pofozzák a képedet.

Tálalva!

Ezen varázsszót Terhes Gedeon jegyző ur ejtette ki, valószínűleg a „Varázskeringő“-ből idézhette, mert azonnal olyan keringés támadt az asztal körül, mintha keringőre készülne, a jegyző ur pedig jól letörülgetvén magáról a verejtéket, végig nyujtózott a fűvön; egészen holtra főzte magát.

A pap-csemeték bizonyára elfelejtvén, hogy az imént bátrak voltak már reggelizni, ismét csak az asztal mellé kerültek, mi miatt Csutorás papa roppant szégyenlő magát, de azután ő is neki bátorodott és szintén palkózni kezdett, a mi annyira meghatotta Csári bérlő urat, hogy a megmesztelenített csontokat mind az ő tányérjára rakta.

Reggeli közben megérkezik Bógyi bácsi kocsija a két kisbíró kíséretében, ők hozzák a bort, jeget, szódát; lerakják; a jegyző ur ellenőrzi; Bógyi bácsi meg nem állhatja, hogy részvétét ne fejezze ki neki, a miért legurigálózott az árokba:

— Már otthon megérdeklődtem, hogy le tettszert csergedezni az árokba, részvényesültem is, mert hallottam, hogy a tiszteletes asszonnyal alakultak le, pedig hát mind a ketten nagyon drabálisak, megfekélyezhették magukat.

— Aj! szót sem érdemel az egész, Bógyi gazda, nincs semmi baj, csak meleg vagy.

István is elismeri, csak hogy hozzáteszi, hogy: az „a dolog lényegén semmit sem változtat.“ Igaz, hogy az „elvévésen“ nem változtat, de hiszen az elvévést én nem is tagadtam, de változtat azon, hogy a „katholikusok“, vagy mások vették-e el? Én csak ezt állítottam, hogy nem a *katholikusok*.

2. Azt hozza fel, hogy „egy szóval sem mondtam azt, hogy rimaszombati katolikus atyánkfiai vették el a templomunkat.“ De hát akad-e csak egy is azok közül, a kik ez emlékíratot olvasták, a ki azt ne úgy értse, habár ez nincs is világosan így kimondva? A *rimaszombati* ref. templom elvévéséről lévén szó, vajjon kik vehették el, ha nem a *rimaszombati* katolikusok? Ha pedig történelmi ténynek vesszük azt, „hogy Rimaszombatan akkor katolikusok egyáltalában nem laktak“, akkor miért mondja, hogy a „katholikusok“ által vétett el?

3. Hogy az 1608-iki s az 1647-iki országgyűlések is szentesítették az *akkori helyzetet*, ez nem rontja le a templomok eredetére vonatkozó adatok igazságát.

4. Czinke István egy „köztudomású“ dolgot is említ, hogy t. i. a rimaszombati reformátusok 1771 ben nemcsak templomuktól, hanem összes egyházi javaiktól is elestek. Nem hozza azonban *köztudomásra* azt is, hogy *miért* estek el a fenti javaktól? Pedig annak ismerete változtat azon érzelmi motívumokon, melyek sziveinkben ez esemény olvasásánál támadhatnak. Mivel tehát itt említés történt egy történelmi ténynek *szomorú következményeiről*, kénytelen vagyok szintén a történelmi hűség s igazság érdekében csak *érinteni* annak *szomorú előzményeit* is, melyet igazán nem szívesen szellőztetek.

1769. június hó 25-én ugyanis az urnapi körmenetet tartó katolikusok isteniszteletük gyakorlásában meg lettek akadályozva. Ezen vallási sérelem okainak kikutatására s az egész esemény lefolyásának megvizsgálására küldetett ki egy kir. Komissio. Tagjai voltak: a kir. helytartótanács, vármegye és város kiküldöttei. Ezen Kommissio által fölvetett s az eskü alatt kihallgatott tanúk *egyhangú* vallomásait tartalmazó jegyzőkönyv alapján hozott ítélet következtében vette el Mária Terézia *büntetésül* 1771. április hó 3-án kelt rendeletével a reformátusoktól a templomot s a többi egyházi javakat. A templomot leromboltatta s annak helyén utat, a mostanit építtette.

Végezetül azzal zárom le ezen helyreigazi-

— Hát a tiszteletes asszony nem ütötte e meg a tumultusát? (Nem lévén tisztában, hogy mi az a tumultus, azt vélte, hogy az — a derék.)

A jegyző ur nem felelt, bizonyosan terhére volt a sok beszéd, de annál hangosabban diskurált a patikárus és Csári ur, a bérlő.

Összekülönböztek valami cigány által huzandó nótán és ugyancsak osztogatták egymásnak a névkártyájukat.

A patikus ur kijelentette, hogy aki a bérlővel még most is tartozik, az ne huzasson magának nótákat, hanem takarékoskodjék a bank-nótákkal, hogy fizethesse.

Erre Csári bérlő ur kivette a nagy bugyeláríst és megmutatta a feladó-vevényt, mely igazolja, hogy a bérlő ki van fizetve, egyben a patikárust Bálám szamarának nevezte el, ki annyit ért a patikárussághoz, mint Bógyi bácsi az ortographiához.

Itt került azután elő a dolog csattanós vége, amennyiben a patikárus ur olyan képenvágást cselekedett a bérlő ur képére, hogy annak zajától még a különben is rosszul járó toronyóra is megállott.

Ez vért kíván!

De nehogy a multság lefolyása valami hiányosságot szenvedjen, a hirtelen megalakult párbajtánács elhatározta, hogy egy óra lefolyása alatt ki kell végezni ezen becsületbeli ügyet, löjjék vagy vágják aryon egymást úgy, a hogy nekik legjobban tetszik, de az ő jól kezdődő multságukat ne rontsák el; hanem ott lent a vizmosásban löjjenek vagy vágjanak, szóval intézzék el az affért.

Az asszonyok sirtak, az urak ittak.

Pisztolypárbajban állapodtak meg, a pisztolyokért Bógyi bácsi kocsis cseregett be a városba.

A két ellenfél fenyegetőzött, hogy nem hagyja életben a másikat, de az asszonyok ké-

tásaimat, a mivel Czinke István lelkészársam kezdte, hogy e történelmi tények megvilágításával a más vallásuk érzékenységét, melyet egész életemben a legnagyobb tiszteletben tartottam, megbántani én sem akartam.

Széman Endre.

## Ipari továbbképző tanfolyam.

### Felhívás.

A m. kir. technológiai iparmuzeum igazgatósága Rimaszombatan ipari továbbképző tanfolyamot szervezett, melyen iparos segédek és önálló iparosok egyaránt részt vehetnek s ott az *építő ipari szakrajz* s az *ipari szám- és mértanban* nyernekt oktatást. A december 1-étől kezdődő négy hónapi tanfolyam díja összesen: 4 korona. — Tanítási idő hétköznapokon este, vasárnap pedig délelőtt. E tanfolyamok bármelyikére beiratkozhatni *november hónap minden vasárnapján délután 2 órától 3-ig* az állami elemi leányiskola tanácstermében, hol az érdeklődők minden egyéb tudnivalóra nézve részletes felvilágosítást kapnak.

Rimaszombat, 1912. október 27.

Matolcsy Pál, a tanfolyam vezetője.

## Színház.

Mint lapunk mult számában jeleztük, október 19-én megjelent városunkban *Hidvégi* Ernő első magyar staggione színtársulata, a mely azóta naponként előadásokat tart az Apolló-színházban, a melynek helyiségét erre a célra némileg átalakították. Az első helyek utolsókká lettek, a mozipáholyokból karzat lett; az utolsó hely elsőnek avanzsirozott; a két első sor széket pedig elvitték, hogy a színpad számára elegendő hely legyen.

Közönségünk változó pártolásban részesíti az új darabokat bemutató társulatot, a mely pedig gondos, precíz játékkal méltán nagyobb pártolást érdemelne. A vigabb darabok iránt rendszeren nagyobb az érdeklődés, mert a közönségnek az a része, a mely a komolyabb darabokat méltányolni tudná, nem igen jár nálunk a színházba talán anyagi, talán más okok miatt.

Bemutató előadásnak *szombaton* „Az államtitkár ur“ szolgált, a melyben daczára a közönség csekély érdeklődésének, igen előnyösen tűntette föl magát a társulat *Hidvégi* Ernő direkt-

résére megegyeztek annyira, hogy csak a lábába lő egyik a másikkal, hogy örökre sánta legyen, de mikor a Bógyi bácsi a völgyben zörgött, már csak az egymás fülét kívánták.

Mire Bógyi bácsi megérkezett a pisztolyokkal és vagy háromszáz nézővel, akkorra már úgy egyeztek meg, hogy a patikárus kapja vissza a nyaklevest és álljanak el mindentéle párbajtól, fogat fogért.

A patikárus ebbe nem akart belemenni, végül úgy határoztak, hogy a pofont majd egy gyöngéd női kéz — a papné keze — adja vissza, mire a patikárus is rá állt. (Ugy látni, nem volt neki új dolog az ilyen gyöngéd női pofon.)

A papné egészen oda volt a nagy megtiszteltetéstől, s hogy megbízatásának minél jobban eleget tudjon tenni, még a bluza ujját is felgyűrte és olyan egészséges nyaklevest csavarított a patikárus ur képére, hogy az lecsücsült a fűre.

A cigányok tuszt huztak, a közönség éljenezett, az ellentelek megcsókolták egymást és kibékültek.

— De hatalmas nyaklevest tud adni kedves nőd, mondá a doktor a papnak.

— Nekem mondod, szólt irórikussan Csutorás bácsi.

— Hát nagyon privátus pofon volt ez, jegyzé meg Bógyi bácsi, megérdemlené, ha megszümbulálnák a kezét.

A multság azután folyt vigan, ékesen s oly vig hangulat uralkodott, hogy a késő éjjel vetett véget neki.

Az urak mind „per tüt“ ittak Bógyi bácsival, aki hálája elismeréseképpen mindig egy-egy privát puszt alkalmazott az urak mindkét képe felére.

Igy esett meg a párbaj Kopaszdon, melyről még ma is mint véres párbajról emlékeznek meg.

torral élén, a ki régi ismerősünk és igen intelligens színész. Az előadás igen jó volt, simán gördült s a szereplők megannyian jól megállották helyüket. Különösen excellált Hidvégi mellett bájos felesége: *Lengyel* Irén, ki Suzanne szerepét elragadóan játszta. *Bazsai* Lajos a társulat komikusa élénk derűtséget keltett, *Tarnay* Lidia és *Kovács* Margit lényegesen hozzájárultak jó játékkal az est sikeréhez. Kis epizód szerepében R. Bányai Etel is tetszést aratott.

Vasárnap két előadást tartottak. Délután fél helyárrakkal és kevés pártolással Molnár Ferencz „A doktor ur” című szellemes vígjátékát adták. A hölgyek közül *Tarnay* Lidia igen jó komikának bizonyult, mellette *Kovács* Margit és R. Bányai Etelka mutattak jó alakításokat. Puzsér szerepében *Bazsai* Lajos nagyon ügyesen és pompásan játszott; a rendőrfőalgalmazót *Petrán* Gyula jelenítette kellő művészetekkel; az ügyvéd czímszerepét szintén jól játszotta volna *Vértés*, ha nem siet annyira a beszédben az értettség rovására.

Este „A vasgyáros” Ohnet kitűnő színműve vonzott telt nézőteret, dacára, hogy már nálunk többször előadták. A czímszerepben *Hidvégi* direktor intelligens játékát láttuk; *Claire* szerepét *Kovács* Margit alakította s az érzelmek fokozatait, változatait jól kitűntette. *Aranyossy* Lenke, *Bányai* Etel, *Aczél* Mariska, *Tarnay* Lidia elismerésre méltóan játszották szerepeiket. *Ajtay* *Kovács* Sándor, *Petrán*, *Vértés*, *Bazsai* összehangzó játékkal növelték a sikert.

Hétfőn Ibsen darabot „A kísértetek” címmel játszottak. A darab újdonsága és lélektani mélysége dacára kevés közönséget vonzott s a jelen voltak egy része is félreértette a színművet. *Hidvégi* Ernő kitűnő alakítást mutatott az öröklött lelki betegség bemutatásával, a mely a végén kitérésre jut. H. *Lengyel* Irén méltó partnere s az anya szerepében *Tarnay* Lidia jeleskedett. *Derecskey* jól játszta a pap szerepét s az előadás a legjobbak közé tartozott.

Kedden ismét újdonságot adtak elő. *Pierre* *Veber* és *Henri de Gorse* „Csitri” című négy felvonásos vígjátékát, a melyben a francia szellemesség egy kis sikamlóssággal érvényesült. A czímszerepben H. *Lengyel* Irén ügyesen, bájosan, fürgén játszott olyan kitűnő alakítással, hogy több ízben tapsra ragadta a közönséget. *Kovács* Margit is igen tetszett *Leonie* szerepében; *Delanoy* szerepét *Hidvégi* játszta meg a szokott intelligens alakítással. Pompás volt a plébános szerepében A. *Kovács* Sándor és *Alczi*de esetlenségét *Bazsai* nagyon jól jellemezte. *Tarnay* Lidia, *Aczél* Mariska nagy tetszés közt alakították komikus szerepeiket s az előadás harmoniája nem hagyott fenn kívánni valót. A nézőtér meglehetősen megtelt ezen az estén.

Szerdán kis közönség előtt játszták a „Kis lord”-ot. Az előadásról nem sok mondani valónk van, mert ez csak paródiája volt az igazi „Kis lord”-nak. Az énekszámok elmaradtak, a legszébb jelenetek elmosódtak, bár *Kovács* Margitban, a czímszerep személyesítőjében meg volt az igyekezet, de kevésbé volt gyermekes és egyes részletekben nem mutatott elég tanulmányt. *Vértés* Mihály az öreg gróf szerepében nem érvényesült eléggé. Legtöbbet nyújtott *Bazsai* Lajos (Pick) és *Kovács* Sándor (Hobbs), kiknek egyébként szerepük is igen hálás volt.

Csütörtökön „Györgyike drága gyermeket” adták elő jól megtelt nézőtér előtt. Szomorú darabja bizony épen nem tartozik a kiváló alkotások sorába, sem tartalmát, sem alakját tekintve, — szellemesség dolgában is az utszéli zsáner nivóján áll, — de hát vonzott, mert új és mert pikantéria van benne! A színészek elég jól beletalálták magukat a darabba. A czímszerepét H. *Lengyel* Irén játszta elevenen, fürgén és bájosan. A mama szerepben *Tarnay* Lidia aratott komikai babérokat, néhol kissé túlozva is. Úgyes volt *Kovács* Margit is. A férfiak közül *Vértés* adta kellő igyekezettel és tanulmánnyal a fiatal férj szerepét, — a többiek játéka jó háttérül szolgált a darabnak.

Pénteken *Biró* Lajos 3 felvonásos vidéki történetét: „A sárga liliomot” adták elő gyéribb pártolással mellett. *Judit* szerepét sok temperamentummal és bájjal adta *Kovács* Margit. Partnere *Petrán* volt a nagyherceg szerepében s jól alakított. Az orvos szerepét elismerésre méltóan játszta *Vértés*, a főhadnagy intrikus

szerepében kitűnő volt *Bazsai* alakítása. A kisebb szereplők alakításai harmonikussá tették a tartalmas, jó színmű előadását, a mely méltán nagyobb pártolást érdemelt.

Szombaton délután ifjúsági előadást tartottak, este „A rablólovagot” hozták színre.

Vasárnap délután „A kis Lordot” este „Az arany embert” adják elő.

## Hirek és vegyesek.

**A bolgár király adománya.** Ferdinánd bolgár királytól folyó hó 23-án egy ajánlott levél érkezett *Törköly* József elemi fiúiskolai igazgatóhoz — mint az általános tanító-egyesület elnökéhez — melyben meleg hangon emlékezve meg vármegyénkről s a Rimaszombatban építendő „tanítói internátus” nemes czéljairól, annak javára 1000 frankot adományoz, s a levélhez mellékelve volt az ezer frankos bankjegy. A bolgár király szép levele így hangzik:

„Tisztelt Elnök ur!

Rimaszombatban létesítendő „tanítói internátus” segély ügyében Hozzám intézett kérvényüket meleg érdeklődéssel olvastam.

Örülök annak, hogy ezen a tanítóság gyermekeinek könnyebb iskoláztatását célzó nemes intézmény eszméje, illetékes helyeken élénk visszhangra talált és Nekem is óhajom, hogy az internátus mielőbb teljesen készen feleljen meg emberbaráti czéljainak.

Gömör- és Kishontvármegye iránt táplált őszinte érzelmeimnek kifejezést adva, valamint kérvényüket kellően méltányolva, mellékelve Elnök urnak: 1000, azaz Egyezer frankot küldök és kérem, hogy ezen összeget az internátusi alaphoz csatolni sziveskedjék.

Ferdinand B. R.”

**Jótékony alapítvány.** A nemes lelkéről és páratlan jótékonyágáról ismert főúr: gróf *Andrássy* Dénes, jószívűségének egy újabb példáját mutatta, amennyiben a rimaszombati izr. nőegyletnél egy 500 koronás alapítványt tett.

**A miniszter látogatása.** *Serényi* Béla gróf, földművelésügyi m. kir. miniszter mult vasárnap adta vissza Rozsnyón a megyés püspök-nél látogatását. A miniszter feleségével, szül. *Kende Kövér* Pálma grófnéval, *Hyeronymi* Mariskával, a boldogult kereskedelemügyi miniszter leányával és *Pájer* János putnoki plébánossal együtt, automobilon érkezett Putnokról Rozsnyóra déli fél tizenkét órákor. A magas és kedves vendégek a főpásztor rezidenciájában szállottak meg, a hol délben ünnepi ebéd volt. A miniszter és kísérete késő délutánig volt a főpásztor vendége s estetelé ugyancsak automobilon vissza Putnokra utazott.

**Állami felügyelet.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1912—13. évben a rimaszombati egy. prot. és rozsnyói ág. ev. főgimn. látogatásával és az állami felügyelet gyakorlásával ismét *Jurkovic*s Emil beszterczébányai tanker. főigazgatót bizta meg.

**Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. *Osváth* Gyula sárospataki ref. jogakadémiai helyettes tanárt — *Osváth* Dániel teledi főszolgabíró kiválóan képzett fiát — és itj. *Kossuth* Lajos dr. miniszteriumi fogalmazó-gyakornokot, főgimnáziumunk volt növendékét ideiglenes minőségű fizetéstelen miniszteri segédfogalmazókká nevezte ki.

**Doktorrá avatás.** *Hoselitz* Árpádot, öz. *Hoselitz* Salamonné képzett fiát f. hó 19-én avatták doktorrá a kolozsvári tudomány egyetemen.

**Postai kinevezések.** A kereskedelmi miniszter a városunkbeli származású *Soós* Lajos posta- és távirdai titkárt, *Soós* Gyula kereskedő testvérét a VII. fizetési osztályba posta- és távirda tanácsossá; — *Lestyán* István kassai posta- és távirda tisztet pedig, ki az itteni hivatalnál sokáig működött, a IX. fizetési osztályba posta- és távirdai segédtitkárrá nevezte ki.

**Egyházi hírek.** *Karkalics* Sándor liczei plébános a putnoki kerület esperésévé nevezte ki a rozsnyói megyés püspök.

*Havasi* Gyula rozsnyói székesegyházi kar. káplán plébánosi vizsgálatot tett.

*Helló* József Amerikából visszatérően, Murányhúrára helyettes lelkész lett *Dortsák* József nyugalmazott lelkész helyébe.

*Cservenka* Béla pázmáneumi volt növendékét pappá szentelték és Karancseszire küldték káplánnak.

**Uj magyar honpolgárnő.** *Fleckstein* Mária Amália, a rozsnyói ág. ev. polgári leányiskola jeles tanárnője folyó hó 17-én tette le Rimaszombatban *Fornet* Gyula dr. vármegyei főjegyző kezeibe a honpolgári esküt.

**Eskütétel.** *Perczel* Dénes alezredes, debreczeni mentelepparancsnok f. hó 31-én városunkba érkezik, s másnap 1-én jelen lesz az itteni menteleposztály ujonczainak eskütételén. A hivatalos eskütétel előtt az ujonczok reggel 8 órákor a róm. kath. templomban istentiszteleten jelennek meg.

**Írói jubileum.** *Csengey* Gusztáv 50 éves írói jubileumát a mult héten ünnepelték *Eperjesen*. Számos kiküldött jelent meg Budapestről és a felsővidéki városokból. Főgimnáziumunk képviselőjében részt vett az ünnepen *Wallentinyi* Dezső dr. tanár.

**Eljegyzések.** Dr. *Weinberger* Rezső helybeli ügyvéd sógornőjét, *Brauner* Mór csaccai tekintélyes fakereskedő szeretetreméltó leányát: Margitkát mult héten jegyezte el *Szabó* Artur gödöllői fiatal kereskedő.

*Márkus* László kir. közjegyzői irodavezető — a helybeli hírlapírás tevékeny és hivatott munkása — mint értesülünk, eljegyezte *Rimeg* Blankát Szikláról.

*Glaser* József rimatamásfalvi vendéglős leányát: Lenkét folyó hó 20-án eljegyezte *Klein* Miksa Rozsnyóról.

**Változás a katonaságnál.** A m. kir. állami lötenyészési intézetek katonai felügyelete értesítette a fenhatósága alá tartozó intézményeket, hogy a honvédelmi m. kir. miniszter rendelete értelmében f. évi október hó 15-ikétől kezdve a méneskar a honvédelmi miniszterium hatáskörébe osztatott be. Ennek következtében az érintkezés és levelezés ezután az eddig gyakorlatban volt német nyelv helyett magyar nyelven fog történni.

**Halálozások.** A városháza ormán gyászlobogót lenget az őszi szél, s a harangok zugása jelzi, hogy ismét veszteségünk van. Egy szép reményekre jogosító munkásélet fejeződött be folyó hó 24-én éjjel, mikor *Rábely* Béla városi állatorvos 35 éves korában hosszas betegség után elhunyt városunkban. Lapunk kiadótulajdonosának: id. *Rábely* Miklósnak — közéletünk tiszteletre méltó, munkás tagjának — fia volt, ki iskoláit itt végezte s aztán a mentelepnél teljesített katonai szolgálatot; megszerezte az állatorvosi oklevelet, s Horgoson volt községi- és körállatorvos. Teljesen hivatásának és családjának élt. Nyolcz év előtt elvette *Szabó* József mészáros kedves leányát, s Horgosról ide jött városunkba, hol mint hivatalos városi állatorvos működött. Szelid természetű, értelmes és rokonszenves fiatal ember volt, ki sok tudással és nagy igyekezettel, pontos lelkiismeretességgel látta el teendőit. Másfél év óta betegeskedett, de azért betegsége alatt is végezte hivatalos dolgait, amikor csak tehetette. Állapota néhány nap előtt válságosra fordult s folyó hó 24-én éjjel atyja karjaiban elhunyt. Halálának híre városunkban és a vidéken őszinte részvétet keltett. A család a következő gyászjelentést adta ki: „Alólirottak úgy a maguk, mint a nagyszámu rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel — de Isten bölcs intézkedésében való megnyugvással — jelentik a forrón szerető férjnek, áldott jó apának, a legjobb fiúnak, vőnek, testvérnek, sógornak, nagybácsinak és rokonnak: *Rábely* Béla Rimaszombat városi állatorvosnak folyó október hó 25-én éjjeli 1 órákor, élete 35-ik és boldog házassága 8-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. — A kedves halott hült tetemei folyó hó 26-án d. u. 3 órákor a Szijjártó-utcai gyászházából fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a helybeli sirkertben örök nyugalomra elhelyeztetni. — Az engesztelő szent mise áldozat folyó hó 28-án reggel 1/29 órákor fog a rimaszombati r. kath. templomban a megboldogult lelki üdvéért a Mindenhatóknak bemutatni. Az örök világosság fényeskedjék neki! — Rimaszombat, 1912. október hó 25. — Öz. *Rábely* Béláné szül. *Szabó* Erzsébet mint feleség; — *Büzsike*, *Béluska*, *Miczuka* és *Józsika* mint gyermekei; —

id. Rábely Miklós mint apa; — Rábely Ilona férj. Benkó Jánosné, Rábely Katalin, Rábely Irma férj. Volkó Viktorné, Rábely Etelka, Rábely Károly, ifj. Rábely Miklós testvérei; — Szabó József és neje Patay Erzsébet mint ipa és napa; — dr. Szabó József, Szabó Margit, Benkó János, Rábely Károlyné született Lojka Mariska, ifj. Rábely Miklós szül. Szabó Katalin, Volkó Viktor sógor és sógornői; — Benkó Barna, Benkó Dezső, Benkó Béla, Benkó Iván, Volkó Viktor unokaöccsei.

Vajkai és Kereszti *Molnár* Lajosné szül. minaji Bornemisza Emma folyó hó 24-én 72 éves korában, házassága 39-ik évében hosszas szenvedés után meghalt Budapesten. Az elhunyt jó lelkű urnó *Bornemisza* László főispán nővére volt és *Kálniczky* Géza törvénytörvénybíró anyósa. Temetése Budapesten folyó hó 26-án volt.

*Kapás* Arnold a füleki szent-ferenczrendi háztönök, Nógrádmegyei törvényhatósági bizottságának tagja f. hó 22-én elhunyt. Temetése f. hó 24-én ment végbe nagy részvét mellett s azon városunkból *Széman* Endre prépos-plébános is részt vett.

Rozsnyón ösztinte részvétet kelt széles körben *Vanszák* Györgynek, a rozsnyói takarékpénztár pénztárosának folyó hó 21-ikén 48 éves korában, hivatalos működése 20-ik évében bekövetkezett elhunyt. Az ottani társaság kedvelt, közszeretnek örvendett tagja volt, munkás, fáradhatatlan és pontos tisztviselő, ki a társadalom nagyrabecsülését megérdemelte. Nagy részvét mellett temették el f. hó 23-án a derék férfit, kit atyja, testvére és több rokona gyászol.

*Várady* Pál nyug. tanító folyó hó 20-án 60 éves korában városunkban hosszas betegség után elhunyt. Kedden temették nagy részvét mellett.

*Eckstein* Fiesko helybeli fakereskedőt és családját mély gyász érte, amennyiben fia: *Eckstein* Lajos, ki a gyógyszerészi pályát végezte, f. hó 17-én 34 éves korában elhunyt.

*Kamasz* János eczetgyári munkás folyó hó 25-én 42 éves korában elhunyt s f. hó 24-én öz. *Nagy* Istvánné 2 éves kis gyermeke halt meg. A fiatal özvegy alig két hete temette el fiatal férjét.

Rimatamástalan *Surgota* Lajos kőműves f. hó 25-én 26 éves korában elhunyt.

**Szeretevendégség.** Csütörtökön (október 31-én) délután 5 órakor a főgimnázium tornacsarnokában, a református egyház szeretevendégséggel összekötött s művészi számokban gazdag vallásos estét rendez, a melyre a város egész érdeklődő nagyközönségét tisztelettel meghívja.

**Koszoru megváltás.** Dr. *Löcherer* Tamás vármegyei közkórházi igazgató-főorvos koszoru megváltás címén 10 koronát adományozott a nyomorék gyermekek otthona javára. Az elnökség az adományt köszönettel nyugtázza.

**Pályázat.** *Kolbay* Sándor táblabíró, a rimaszombati kir. törvényszék elnöke, pályázatot hirdet a tornaljai kir. járásbírósnál megüresedett állandó irodai díjnoki állásra. — Felhívja mindazokat, a kik ezt az állást elnyerni óhajtnak, hogy életkorukat, elméleti és gyakorlati képesítéseket, eddigi alkalmaztatásukat, erkölcsi magaviseletüket és esetleg a gépirásbani jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg irt kérvényüket 14 nap alatt hozzá nyújtják be.

**Főpásztori körlevél.** Megjelent Sipeki *Balás* Lajos rozsnyói püspök XIII. számú körlevele, a melyben a lelki gyakorlatokon résztvevő papok neveit közli, továbbá az *eltörölt ünnepekre vonatkozó rendelkezéseket* adja elő. *E szerint a jövő évtől kezdve a következő ünnepeken nem kötelesek a hívek misét hallgatni és szolgai munkát végezhetnek:* Karácsony másnapján, húsvét és pünkösd második napján, Gyertyaszentelő, Gyümölcsöltő Boldogasszony napján és Kisasszony napján. *Nyilvánosan megünnepelhető ünnepi proceszsióval Urnapja*, de nem vétekeznek a hívek, ha részt nem vehetnek vagy szolgai munkával foglalkoznak; *nyilvánosan meg kell ünnepelni szent István király ünnepét is*, de a szolgai munka végezését nem tiltja. Egyéb szertartási rendelkezések is vannak az eltörölt és más ünnepekre nézve. Közli a közoktatási miniszter rendeletét a tanszereknek hazai czégekől való beszerzéséről; a vak gyermekek számára nyitott ovodáról; a gyermekszanatórium

javára eszközölt iskolai gyűjtésekről; e mellett egyes könyveket ajánl. Intézkedik a kongruilletmények folyósításának módjairól és a sajtóvasárnapi gyűjtés eredményét számonkéri. Végül személyi híreket közöl.

**Tanulmányi kirándulás.** A múlt héten szüreti vakáció volt a helybeli főgimnáziumban, a melybe bele értették az őszi vásár két napját is. Vásár előtt két napra kirándulást rendezett *Horváth* Zoltán tanár a *Balogvölgyébe*. Mivel oda még vasut nem vezet, gyalog indult el 28 tanulóval pénteken délben és 4 órai gyaloglás után *Pokorágyon*, *Balogpádáron*, *Meleghegyen* át eljutottak a 460 hold terjedelmű balogi vadaskert meleghegyi kapujához, a melynek közelében a kert öre lakik. Ott kiváló szivességgel fogadta őket a jó Kulik néni, a kinek fia szintén itt tanul a helybeli főgimnáziumban. Megnézték az etetőnél a vadkanokat és láttak dämvadakat s fehér szarvasokat. Másnap délben lementek *Meleghegyen* át a *szarvaspark mellé*, a hol együtt látták delelni az 50—60 darab szép vadat. Tovább haladva *Derencsényen* túl két *mészőbarlangot* vizsgáltak meg, egy kissebet és egy nagyobb, mintegy 20 méter hosszút két ággal és egy nagy teremmel, a melyben a cseppkőképződésnek nyomai is mutatkoznak. Innen *Pápcson*, *Balogpádáron* *Pokorágyon* át estére jól kifáradva értek haza. Kár, hogy az első estén sűrű eső zavarta és nehezítette meg a kirándulást.

**Automobil baleset.** A szabadkai uton folyó hó 22-én estefelé csaknem végzetes szerencsétlenség történt. A Kondor budapesti építő vállalkozó cég automobillja a hid mellett haladt, mikor szembe jött vele *Gregorecz* András tót hegymegi lakos szekere. *Gregorecz* bizonyára aludt a szekéren, mert nem vette észre az autót s a motor-kocsi elgázolta a szekeret. A lovak megsérültek, *Gregorecz* fején szenvedett sérelmet és egy bordája eltört.

**Értesítés.** A helybeli ált. ipartestületi nyugdíjgyesület módosított új alapszabályai a m. kir. Belügyminisztérium által jóváhagyó záradékkal ellátva leérkeztek. Mivel pedig az egyesület ez év végén fennállásának 10. évét tölti be, azon kedvezmény, hogy az új tagok 3 évre visszamenőleg léphettek be, megszűnik, saját érdekükben figyelmeztetjük azokat, a kiket illet, hogy a még hátralévő 2 hónapot vegyék igénybe. Rendes tag lehet minden helybeli önálló iparos, tisztviselő, egyleti alkalmazott, ipari munkás, 20—45. éves koráig. Évi tagsági díj az I. osztályba 14 kor. 56 fillér, a II. osztályba 21 kor. 84 fillér, a III. osztályba 29 kor. 12 fillér, mely összeg tetszés szerinti részletekben beosztva fizethető. Egyletünk tartalék tőkéje jelenleg 72500 korona. *Az elnökség.*

**Betörők nyomozása.** A m. kir. IV. számú csendőrkörület rimaszombati szakaszának parancsnoka: *Havranek* József főhadnagy folyó hó 18-án nyomozást rendelt el a f. hó 17-ikére virradóra *Hidvégi* Gyula és *Tuta* Lajos velkenyi lakosoknál betörést elkövetett ismeretlen tettesek ellen. — A betörők több értéktárgyat, ruhaneműt és pénzt vittek el mintegy 240 kor. értékben.

**Levél a háborús világból.** *Gábris* Barnabás volt rimaszombati polgártársunk szabadságidejének egy részét Zimonyban töltötte s onnan kíváncsiságból átrándult Belgrádba is. A háborúra készülő szerb fővárosban szerzett tapasztalatait érdekesen írja le egy Zimonyban kelt levelében, a melyből a következőket idézzük: „Éjjel egy órakor folytattam utam Zimony felé, ahová reggel 7 órakor megérkeztem. Az átjutásom Belgrádba már onnan megírtam, valamint röviden az ottlétemben tapasztaltakat is. Mikor a levelem feladtam, mentem a vasut felé, nagy erélylyel átmentem a katonai kordonokon, mivel az állomás erős katonafedezet alatt áll, én úgy tettem, mintha hivatalos személy volnék, nagy bátran behatoltam az állomás felső részén és végig mentem rajta. Ott most nincs más, csak katona. Rendezték a katonavonatot, mert amint onnan kijöttem, hallottam a hajóállomáson katonabanda szót, oda siettem tehát és éppen akkor kötött ki egy szerb nagy hajó, a melyen *Sabáczról* 1200 katona érkezett, bandaszó mellett kiszállították őket és aztán sorakozva mentek az állomáshoz. Én kísértem őket majd az állomásig; azt akartam látni, hogyan lelke-

sedik érték Belgrád népe. De azt sehol sem találtam. Ők maguk elég vigak voltak és majdnem az egész 45—50 év körüli emberek saját parasztruháikban; egy fegyver és két tölténytáska náluk. A fegyver mindeniknek birtokában volt. Ma összesen négy hajó érkezik még és 9000 embert ma is elszállítanak Nissbe és állítólag ott ruhát és más fegyvert kapnak. A vasutnál és a hajóknál nagy mennyiségű áru áll kocsikban és hajókon, azokat most már kezdik kirakni és ponyvakkal letakarni. Itt Zimonyban a kikötő és állomáson kívül nincsen semmi különös, csupán egy Hunyadi-emlék van egy magaslaton és egy torony, oda felmentem, ahonnét Zimonyt, Belgrádot meglátni. Az idő kedvező volt, sőt Pancsováig is elláttunk.“

**Verekedés.** A szesz italokat kedvelő *Gyurgyik* Pál 54 éves kondás folyó hó 22-én, vásár másodnapján kissé jókedvűen ment Rimatamásfala felé, mikor összetalálkozott *Schwandtner* András városi kondással, ki szintén jókedvű volt s *Gyurgyikot* mindenáron be akarta csalni a Winter korezmájába. Ez nem akart menni s a két czimbora összeveszett, *Schwandtner* ölmos botjával *Gyurgyikot* fejbe vágta, úgy hogy ez összeesett s aztán alaposan megrugdalva ott hagyta a csatatéren. A sérültet beszállították a kórházba.

**Vízáradás az utcákon.** A péntek éjjeli esőzés olyan sok vizet bocsátott városunkra, hogy némely utcán megakadt a közlekedés és a házakat is fenyegeti az ár. A víz nem folyhat le a felhalmazott és el nem takarított anyag, föld miatt vagy mint a Tompa-utca felső végén, mert nem készült el a patakba vezető lefolyás. E helyen az utca víz alatt áll és előtötte az ár *Náray* J. A. udvarát, pincéjét és még más szomszédos udvarokat. A hatóság figyelmébe ajánljuk a munkálatok erélyesebb sürgetését.

**Elejtett vád.** Martonházán történt folyó évi augusztus hó 3-án, hogy *Sesztináné* elment otthonról s 2 éves kis fiát: *Ferenczet* nagyobb testvéreinek, *Mártonnak* a felügyeletére hagyta. Ez azonban eltávozott otthonról, majd fürödni ment, a kis *Ferencz* pedig az utszélen egy szál ingecskében a parton játszadozott. Az uton a magaslaton fekvő hídrol jött *Jakubcsan* András üres szekerevel, s a kis fiut agyongázolta. F. hó 23-án emberölés vétségével vádolva állott *Jakubcsan* a helybeli kir. törvénytörvénybíró előtt, azonban a bizonyítási eljárás során tanuk igazolták, hogy a terhelt lassan hajtott s nagy por volt, úgy, hogy a kis fiut nem is láthatta, s a beigazolt adatok alapján dr. *Mészáros* István kir. ügyész elejtette a vádat, így *Jakubcsan* telmentett.

## Szemgyógyintézet van Miskolczon.

**Új vonatjárat.** Folyó hó 1-től Rimaszombattól Feledig naponta déli 12 óra 25 perczkor egy vonat indul, a mely az utasokat Feledről Budapest felé induló 1 órai vonathoz szállítja. Nagy jótétemény ez a Rimaszombattól Fülekig fekvő vidékre s a gesztetei és hangonyi jegyzőségek községre. Ezen nagy vidék népe nagy hálával tartozik ezen vonatjárat létesítéséért a vármegyei közigazgatási bizottságnak, a főispánnak és alispánnak s különösen báró *Hámos* László nyug. főispánnak, báró *Hámos* Antal és *Farkas* Zoltán országgyűlési képviselőknek s az ezen ügyben az illetékes helyeken eljáró többi tényezőknek is. — Ezen vidék hálás érzelmeit tolmácsolja a lapunkhoz most beküldött irat.

**A verekedés epilógja.** Még múlt év novemberében történt, hogy *Polyák* Anna Berzétéről Szalócra ment valami ügyes bajos dolgot elintézni és *Lovas* Julához szállott, ki előtt egy régebbi ügyből kifolyólag szidalmazta *Várad* András szalóczi muzsikust. Ez megtudta, hogy *Polyák* Anna ott tartózkodik s másnap: november 30-án feleségével együtt megtámadta *Polyák* Annát és egy karóval úgy végig vágott a karján, hogy csontja összetört. *Várad* állítólag kapanyéllal segített az urának ütni *Polyák* Annát, de ezt nem lehetett bizonyítani, tehát ő ellene elejtette a vádhatóság a vádat, de *Várad* András az itteni kir. törvénytörvénybíró három hónapi fogházra ítélte s ezt a kir. tábla is jóváhagyta, tehát jogerőssé vált.

**Tolvajok bűnhődése.** Rozsnyón történt f. évi szeptember 24-ikén az országos vásár alkalmával, hogy **Künszler József** 28 éves szatmári származású kárposztos, ki már ötször volt lopásért büntetve és **Blavul Venczel** 24 éves kollini származású cseh géplakatos hozzáférköztek Doktorcsik Jánoshoz s Blavul az ökröket áruló ember figyelmét az ökrök árának kérdegetésével elvonta, mely alkalmat Künszler felhasználta s Doktorcsik mellényzsebéből 220 kor. 32 fillért tartalmazó tárczáját kilopta. Blavul azonkívül Majting Andrásról 10 koronát lopott el. A helybeli kir. törvényszék **Kolbay Sándor** elnöklésével f. hó 23 án ítélkezett a furfangos zsebtolvajok felett és Künszler Józsefet lopás büntette miatt 10 havi börtönre, 3 évi hivatalvesztésre és politikai jogai felfüggesztésére ítélte. Blavul Venczelt két lopás vádjára alól felmentették, illetve a vád elejtetett, csupán a 10 korona ellopása miatt egy havi börtönre ítélték s a vizsgálati fogság által 28 napot kitöltöttek vett a bíróság. Az ítélet jogerős.

**Véletlen lövés.** Rimafürészen folyó hó 19-én **Oravec János** juhász fia egy 9 milliméteres forgó pisztolyal babrált s nem tudta, hogy a fegyver meg van töltve. A revolver véletlenül elsült, s a szerencsétlen fia bal alszárába furódott a golyó, s az egész alszáron áthatolva a bőr alatt megakadt. F. hó 19-én beszállították a kórházba, hol a golyót eltávolították az orvosok.

**A bosszú.** Mede Pál 50 éves óbáti kömivest ezelőtt hét évvel megszurkálta Bozó István ezivakodás közben s az itteni törvényszék akkor 4 hónapi fogházra ítélte a bieskás embert. Bozó leülte a büntetést, de bosszút forralt Mede ellen s azóta mindig leste az alkalmat, mikor köthet bele. F. hó 13-ikén vasárnap este Mede ment a falu utcáján hazafelé, mikor szembe találkozott Bozóval s ez egy hatalmas ütést mért a Mede koponyájára, úgy, hogy az nyomban összeesett s napokig szólni sem tudott. Folyó hó 19-ikén beszállították a közkórházba, hol súlyos betegen fekszik a sérült. Bozót a csendőrök letartóztatták.

## Pályázati hirdetés.

A helybeli **rendőrkapitányi hivatal** az eltávozás folytán megüresedett **napidijas állásra** pályázatot hirdet. Az azt elnyerni óhajók sajátkezűleg írott kérvényüket **folyó évi november hó 15-ig** nyújthatják be a rendőrkapitánynál. Az állás javadalmazása napi 2 kor.

## Hirdetés.

5277—1912. tkv. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Enyedi Miksáné és csatlakozott társai végrehajthatóknak Híznyan Bálintné szül. Vojtkó Margit végrehajtást szenvedett elleni 247 kor. stb. tőkét s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverés az 1881. évi LX. t. cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő, Dobóca községében fekvő és a dobóczai 28. számú tjkvben A. I. 2—29., 30. sorszám alatt foglalt ingatlan s ahhoz tartozó urbéri legelőből Híznyan Bálintné szül. Vojtkó Margit nevének B. 31. alatti jutalékára 345 kor., a dobóczai 35. számú tjkvben A. I. 1—15. sorszám alatt foglalt ingatlanból s ahhoz tartozó urbéri legelőből Híznyan Bálintné szül. Vojtkó Margit B. 26. alatti jutalékára 340 kor., a dobóczai 38. számú tjkvben A. I. 3—16., 18. sorszám alatt foglalt ingatlanokból s ahhoz tartozó urbéri legelőből Híznyan Bálintné szül. Vojtkó Margit B. 31. alatti jutalékára 106 korona, a dobóczai 39. sz. tjkvben A. I. 1—2. sor 13/b. 144. hrszám alatt foglalt Híznyan Bálintné szül. Vojtkó Margit nevének B. 11. alatt egészben vezetett 9/b. számú ház és kert ingatlanására 441 kor., a dobóczai 46. számú tjkvben A. I. 3—17. sorszám alatt foglalt Híznyan Bálintné szül. Vojtkó Margit nevének B. 36. alatt vezetett ingatlan és ahhoz tartozó urbéri legelő illetőségére 410 korona, a dobóczai 139. sztjkvben A. I. 1—15. sorszám alatt foglalt Híznyan Bálintné

szül. Vojtkó Margit B. 10. alatti ingatlan jutalékára s ahhoz tartozó urbéri legelő illetőségére 242 korona, a dobóczai 160. sztjkvben A. I. 3. sor 1290. hrszám alatt foglalt ingatlanból Híznyan Bálintné szül. Vojtkó Margit B. 15. alatti jutalékára 110 korona, a dobóczai 162 sztjkvben A. I. 7, 9—11, 14, 15, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 32—35, 37, 38, 40, 42, 43, 46, 47, 48. sorszám alatt foglalt Híznyan Bálintné szül. Vojtkó Margit nevének B. 30 alatt vezetett ingatlan jutalék és ahhoz tartozó urbéri legelő illetőségére 565 kor., a dobóczai 209. sztjkvben A. I. 1—14. sorszám alatt foglalt Híznyan Bálintné szül. Vojtkó Margit B. 8. alatti ingatlan jutalékára 410 kor. és a dobóczai 309. sztjkvben A. I. 1—3. sorszám alatt foglalt ingatlanból Híznyan Bálintné született Vojtkó Margit B. 28. alatti jutalékára 490 korona kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul **1912. évi november hó 11-ik napjának délelőtti 10 óráját Dobóca** községébe a községi bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok közül a házbéradó alá eső ingatlanok a kikiáltási ár felénél az egyéb ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál s illetve az árverési hirdetés felvétele 1. pontjában jelzett fentartással fognak eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát vagyis 3450 K, 34 K, 1060 K, 4410 K, 41 K, 2420 K, 11 K, 5650, 41 K és 49 koronát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8. paragrafusában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint tkönyvi hatóság 1912. évi augusztus hó 26. napján.

**Dr. Musotter** s. k., kir. tszéki bíró.

## Egy hold belsőség,

a vásártérrel szemben, szabad kézből eladó. — Venni szándékozók értekezhetnek: **e lap kiadójával.**

5—\*

## Francia és német nyelv-

tanítónőnek volna még a francia nyelv tanításához néhány szabad órája. **Cím:** megtudható **ifj. Rábely Miklós** könyvkereskedésében. 2—3

## SZÖLÖSGAZDÁK

és szőlőtelepítők figyelmébe!

- AKI szőlőjét újra akarja telepíteni,
- AKI **szőlőoltványt** akar rendelni,
- AKI gyümölcsfát, rózsafát óhajt ültetni — 2—\*

kérjen oktató díszárjegyzéket az alábbi címtől:

**Transylvania Szőlőtelepítő Vállalat,**  
**Maros-Vásárhely**  
Dr. Gece Dániel-utca 39. szám.

## Kiadó üzlethelyiség és több magánlakás.

A város legforgalmasabb helyén, a főtér közelében, **II. Rákóczi Ferencz u. 10. szám** alatt levő teljesen ujonnan épült sarok emeletes épületben egy üzlethelyiség raktárral együtt kiadó: továbbá ugyanott: a mai kor igényeinek megfelelő, vízvezetékekkel ellátott **egy 4 szobás és két 3 szobás lakás** mellékhelyiségeivel együtt **november hó 1-től** bérbeadó.

Értekezhetni lehet: 14—\*

**LIPTHAY LÁSZLÓ** tulajdonossal.



## Hirdetés.

5578. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajthatóknak Jancsó József végrehajtást szenvedő elleni 50 korona 8 fillér s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. és következő §-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Rimakokova községben fekvő s a rimakokovai 1263. sz. tjkvben A. I. 1—5. sor., 2527, 2528, 2529, 2649, 2784, 2786, 2787, 2788/a. 3149, 3150, 4775—2372. hrszám alatt foglalt ingatlanokból Jancsó József B. 48 alatti jutalékára az 1019 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul **1912. évi november hó 25. napjának d. e. 10 óráját** Rimakokova községébe a község házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adatnak el.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, azaz 101 kor. 90 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint tkönyvi hatóság 1912. évi augusztus hó 31. napján.

**Mészáros** s. k., kir. tszéki bíró.

## Lakás változtatás.

Tisztelettel hozom Rimaszombati város és vidéke nagyérdemű hölgyközönségének szives tudomására, hogy

## női kalapüzletemet

folyó évi **szeptember hó 1-től** kezdődőleg a **Rákóczi-utca 6. szám** alatti **Marikovszky-féle házba** helyeztem el.

Egyben tudatom a mélyen tisztelt vevőközönséggel, hogy az őszi- és téli időnyre szükséglenő legújabb divatu

## kalapujdonságaim

igen nagy választékban már megérkeztek és kérem, hogy szükségleteiknek beszerzése végett üzletemet felkeresni sziveskedjenek.

Gyászkalapok azonnal elkészítetnek.

Kiváló tisztelettel:

**Özv. Hrecska Lászlóné**  
női kalap divatárusnő.

4—\*

**ELADÓ EMELETES HÁZ.**

Rimaszombatban **Kossuth-u. 24. sz.** ház, melynek földszintjén **két bolthelyiség** és egy lakás, az emeleten pedig egy 4 szobás lakás van, a hozzátartozó mindentéle mellékkeliségekkel szabad kézből eladó. — A vételár- és feltételek felől értekezni lehet ugyanott **Gondkivits Ferenczné** tulajdonossal. 8—\*

**LÓ ELADÁS.**

A Rimaszombat—poltári helyiérdéktü vasutépítési vállalatnál azonnali átvételre 30 drb ló kerül eladásra. A lovak megtekinthetők a vállalat **osgyáni istállójában.**

Az árak miatt értekezni lehet a vasutépítési irodában **Rimaszombaton, Rákóczi Ferencz-utca 38. sz. a.**

**Megjelent****A Kultura-Almanach, az 1913.**

évre gyönyörű kiállításban, számos műmellékletet tartalmazva, magas nivón álló szövegrésszel. — A diszes műből visszamaradt néhány példány s ezeket szétosztjuk a Kultura azon új előfizetői között, kik lapunkra legalább is egy fél évre előfizetnek. — Kik egy egész évre előfizetnek, a Kultura Almanachon kívül díjtalanul megkapják a Kultura 1912. okt. 1-től, 1913. jan. 1-ig megjelenő összes példányokat is. 1—3

A kultura előfizetési ára:

egész évre . . . . . 20 korona,  
fél évre . . . . . 10 korona.

Kérjük az i. t. új előfizetőket, hogy megrendeléseiket minél sürgősebben eszközöljék, mert esetleges későbbi megrendeléseknél nem tudnánk eleget tenni ígéretünknek, ha már a példányok kifogytak. — Kiváló tisztelettel: a Kultura kiadóhivatala Sopron,

**Röttig Gusztáv és Fia.**

**Hirdetéseket**

mérsékelt áron

**e lap részére**

elfogad

**a kiadóhivatal**

**Tompa-utca 10. és**

**Ifj. RÁBELY MIKLÓS**

könyv- és papirkereskedő

**Deák Ferencz-u. 20. sz.**

**Tanulóul.**

egy 13—14 éves fiú — ki magyarul helyesen írni és kifogástalanul olvasni tud, **nyomdásztanulóul**; továbbá egy másik 13—14 éves fiú — ki írni és olvasni tud — **könyvkötőtanulóul** felfogadtatik **id. Rábely Miklós és Fia** rimaszombati könyvnyomdájába és könyvkötészetébe.

**Kiadó lakások.**

A református templom tőszomszédságában, a Perjésy-féle házban egy udvari lakás két szobával, konyhával s egy utcai lakás 3 szobával, konyhával s a szükséges mellékkeliségekkel november 1-től bérbeadó. — Értekezni lehet: **Varga István**, református egyházi gondnokkal.

**Vizvezeték és csatornázást**

jutányos részletfizetés mellett készít **HLOZEK JÁNOS** épület-műlakatos és vizvezeték berendezési vállalkozó **RIMASZOMBAT.** : - : **Telefon: 47. szám.**

Terveket, részletes költségvetéseket díjtalanul készítik. — Berendezési tárgyakkól állandó nagy mintaraktárt tartok, melyek bármikor megtekinthetők. — Jó és szolid munkáimért a legmesszebb menő garanciát vállalom. — Szives érdeklődésüket várva maradtam

teljes tisztelettel:

**HLOZEK JÁNOS.**

**„A Berliini Viktória Ált. Biztosító Részv.-Társ.”**

felsőmagyarországi vezérügynöksége

**KOHN ALBERT** fakeskedőnél **RIMASZOMBATBAN.**

Vagyon . . . . . 1000 millió felül.

Biztosítási állomány: 2400 „ „

A Continens legnagyobb biztosító intézete.

Rövid, világos biztosítási feltételek. ==

Példa: 1000 koronás elérés és halál esetére szóló biztosítás 25 évi időtartamra egy 30 éves egyénnél csupán **568 koronába** kerül. —

Életfogytiglani biztosítás vasuti és gőzhajó szerencsétlenség ellen.

**Eszközlők:** élet-, tűz-, jég-, betöréses-lopás-, baleset- és szavatossági biztosításokat a legelőnyösebb díjak és feltételek mellett. 2—3

**Kartellen kívül!**

**Kartellen kívül!**

Szives felvilágosítással szolgál:

**KOHN ALBERT**

a Berliini Viktória felsőmagyarországi vezérügynöke.

**VADÁSZ**

**CZIPŐK és CSIZMÁK**  
kaphatók és rendelhetők a  
**Kovács Zsigmond**-féle  
cipőüzletben **RIMASZOMBAT,**  
**Deák Ferenc-u. 8. szám.**